

ประเทศไทยกับการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ

Thailand and Multimodal Transportation

นพรัตน์ เมืองเหนือ

1. บทนำ

ในภาวะปัจจุบันที่มีแนวโน้มการแข่งขันรุนแรง ไม่ว่าจะเป็นด้านคุณภาพหรือด้านต้นทุนการประกอบธุรกิจจึงต้องคำนึงถึงเรื่องการจัดการเพื่อความพึงพอใจของลูกค้า ทั้งด้านคุณภาพต้นทุน และการจัดส่ง ซึ่งต้นทุนการขนส่งเป็นต้นทุนที่สำคัญต้นทุนหนึ่งในภาวะปัจจุบัน ซึ่งแนวโน้มในอนาคตของระบบกฎเกณฑ์ทางการค้าโลก กำลังเปลี่ยนแปลงไป ภูมิภาคเอเชียได้ก้าวเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจโลกมากขึ้น เป็นลำดับ ดังเห็นได้จากสัดส่วน GDP ของเอเชีย (ไม่รวมญี่ปุ่น) ต่อ GDP โลก เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจาก 9.7% ในปี 2541 มาอยู่ที่ 16.3% ในปี 2552 เช่นเดียวกับมูลค่าการค้าของเอเชียเพิ่มขึ้น อย่างรวดเร็วจนในปี 2552 มูลค่าส่งออกและนำเข้าของเอเชียคิดเป็นสัดส่วนราว 1 ใน 4 ของมูลค่าส่งออกและนำเข้ารวมของทั้งโลกส่งผลให้ความมั่งคั่งของประเทศในเอเชียเพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดดแสดงให้เห็นได้จากทุนสำรองระหว่างประเทศของประเทศในเอเชียรวมกันเพิ่มขึ้นจาก 1.8 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2546 เป็นกว่า 4.9 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐในปัจจุบัน

เมื่อประกอบกับวิกฤตเศรษฐกิจโลกที่เกิดขึ้นซึ่งส่งผลให้ประเทศเศรษฐกิจหลักต่างได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงและดูเหมือนว่าปัญหาต่างๆ จะยังไม่ยุติลงในระยะเวลาดังกล่าว ทำให้หลายฝ่ายมองว่าเอเชียกำลังก้าวเข้ามาเป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจหลักของโลกตัวใหม่ ถนนทุกสายกำลังมุ่งหน้าเข้าสู่เอเชียในขณะนี้ ไม่ว่าจะเป็นการค้า การลงทุน รวมถึงเงินทุน กำลังผลักดันทิศทาง

เศรษฐกิจโลกให้เข้าสู่ยุคสมัยแห่งเอเชียอย่างแท้จริงซึ่งประเทศไทยควรต้องรู้จักใช้ประโยชน์จากยุคสมัยแห่งเอเชียให้เต็มประสิทธิภาพ เพราะถ้าพึ่งตลาดในประเทศไทยอย่างเดียว ซึ่งมีประชากร 0.9% ของประชากรโลกขณะที่ GDP คิดเป็นสัดส่วนเพียง 0.46% ของ GDP โลก ไม่เพียงพอที่จะผลักดันการขยายตัวของเศรษฐกิจไทยได้อย่างเต็มที่ดังนั้นกลยุทธ์ในการก้าวไปสู่การรวมกลุ่มเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) ทำให้ไทยสามารถใช้ประโยชน์จากตลาดขนาดใหญ่ได้มากขึ้น

แต่ละประเทศจึงต้องเร่งพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของตนเอง เพื่ออำนวยความสะดวกและลดต้นทุนของผู้ผลิตในการส่งออกและนำเข้า ทั้งนี้ภาครัฐบาลได้ให้ความสำคัญมากจนกำหนดไว้ในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทย พ.ศ.2550-2554 ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) กำหนดวิสัยทัศน์ว่ามีระบบโลจิสติกส์ที่ได้มาตรฐานสากล (World Class Logistics) เพื่อสนับสนุนการเป็นศูนย์กลางธุรกิจและการค้าของภูมิภาคอินโดจีน เพราะแนวโน้มการแข่งขันที่เข้มข้นขึ้น การเพิ่มประสิทธิภาพ ระบบขนส่งและโลจิสติกส์ พัฒนาเครือข่ายโลจิสติกส์ในประเทศให้เชื่อมโยงอย่างบูรณาการ ทั้งเครือข่ายภายใน และการเชื่อมต่อไปสู่ต่างประเทศโดยพัฒนาระบบการเชื่อมโยงหลายรูปแบบ เพื่อส่งเสริมศักยภาพให้ภาคอุตสาหกรรมต่างๆ ของประเทศไทย ปริมาณการขนส่งสินค้าขาออกแยกตามรูปแบบการขนส่ง

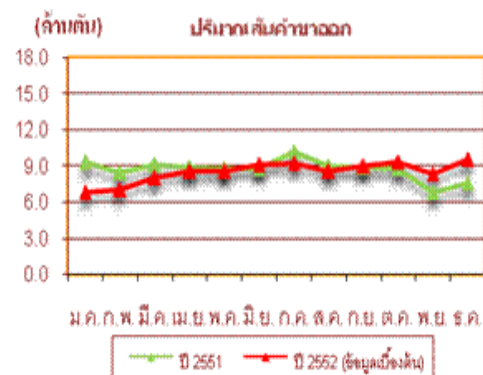
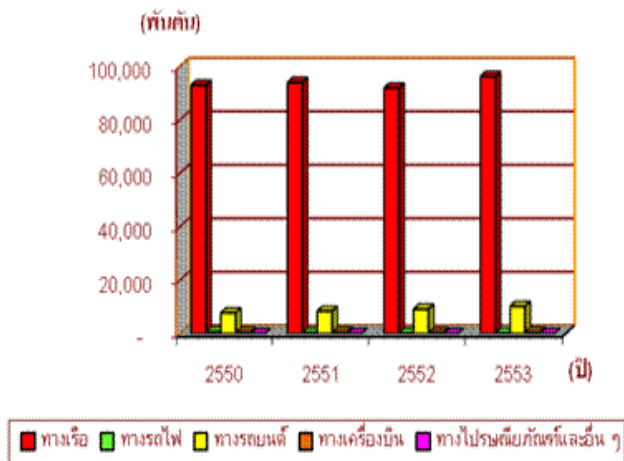
ทางบก ทางทะเล ทางอากาศทางไปรษณีย์ภัณฑ์ ของประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550-2553 เป็นไปตามตารางที่ 1 และตารางที่ 2 แสดงการขนส่งทางรถบรรทุกมีต้นทุนการขนส่งที่สูงที่สุด รองลงมา คือ การขนส่งทางรถไฟ และการขนส่งทางน้ำ ตามลำดับ ฉะนั้นการใช้รูปแบบการขนส่งทางรถบรรทุกเพียงรูปแบบเดียวทำให้มีค่าใช้จ่ายที่สูง จึง

ควรปรับเปลี่ยนมาใช้หรือผสมผสานระหว่างการขนส่งทางน้ำ และทางรถไฟ หรือการขนส่งแบบต่อเนื่องหลายรูปแบบ Multimodal Transport เพื่อเป็นการลดต้นทุนในการขนส่ง

ตารางที่ 1 ปริมาณการขนส่งสินค้าขาออกของประเทศไทยแยกตามรูปแบบการขนส่ง (หน่วยเป็น ล้านบาท) [1]

หน่วย : ล้านบาท

การขนส่งสินค้า	2550	2551	2552	2553
ทางเรือ	3,511,158	3,950,855	3,370,534	4,016,531
ทางรถไฟ	36,453	17,171	9,042	11,360
ทางรถยนต์	282,915	384,157	346,760	479,565
ทางเครื่องบิน	1,463,610	1,485,887	1,459,151	1,660,505
ทางไปรษณีย์ภัณฑ์และอื่น ๆ	7,977	13,291	9,100	8,324
รวม	5,302,113	5,851,361	5,194,587	6,176,285

ภาพที่ 1 กราฟปริมาณการขนส่งสินค้าขาออกของประเทศไทยแยกตามรูปแบบการขนส่ง (หน่วยเป็นล้านบาท) [1]

ตารางที่ 2 ต้นทุนการขนส่งต่อหน่วย [2]

ค่าใช้จ่าย	รถบรรทุก	รถไฟ	เรือลำเลียง/ชายฝั่ง (บาท/ตัน-กิโลเมตร)
ค่าใช้จ่ายยานพาหนะ	0.88	0.67	0.17
ค่าใช้จ่ายยานพาหนะ รวมค่าใช้จ่ายอื่น เช่น การขนส่ง ต่อเนื่อง ค่าเสียเวลา ค่าขนถ่าย ต้นทุนมลภาวะ ฯลฯ	1.70	1.27	0.49
ค่าใช้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิง	0.48	0.10	0.03
รวม	2.18	1.37	0.52

ซึ่งการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบสำหรับขนส่งสินค้าภายใน และภายนอกประเทศ น่าจะเป็นอีกหนึ่งในแนวทางในการพัฒนาเพื่อยกระดับโลจิสติกส์ของประเทศไทย ทั้งในมุมมองการเงิน (Financial Perspective) และมุมมองที่ไม่ใช่การเงิน (Non-financial Perspective) แต่ยังคงต้องได้รับพัฒนาอย่างจริงจังจากทุกภาคส่วน จึงจะทำให้การขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ สำหรับขนส่งสินค้าภายในประเทศเกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมและเป็นรูปแบบการขนส่งหนึ่งซึ่งสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันให้กับประเทศไทย

2. การขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ (Multimodal Transport) คืออะไร

การขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ (Multimodal Transport) เป็นการผสมผสานการขนส่งสินค้า จากที่หนึ่งไปที่ใด (One Point) หรือจากประเทศหนึ่งประเทศใด ไปสู่อีกที่หนึ่งหรืออีกประเทศหนึ่งซึ่งเป็นอาณาบริเวณที่เป็นจุดพบสุดท้าย (Interface Final Point) โดยใช้รูปแบบการขนส่งตั้งแต่ 2 รูปแบบขึ้นไป ภายใต้การจัดการจัดการของผู้ขนส่งรายเดียว และมีสัญญาขนส่งฉบับเดียวหรือเป็นวิธีการขนส่งสินค้าแบบเบ็ดเสร็จที่ครอบคลุมการขนส่งทุกประเภทโดยประกอบการเพียงรายเดียว ในการสนองความต้องการของกระบวนการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับโลจิสติกส์

โดย Multimodal Transport เป็นการผสมผสานการขนส่งสินค้า เช่น ทางถนน ทางรถไฟ ทางน้ำ ฯลฯ โดยแนวคิดและเป้าหมายในการใช้การขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ มุ่งเน้นไปที่การทดแทนการขนส่งทางถนนเพียงอย่างเดียว

ภาพที่ 2 การขนส่งการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ (Multimodal Transport)

3. องค์ประกอบของการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ

1. เป็นรูปแบบการขนส่งสินค้า หรือเคลื่อนย้ายสินค้าที่มีลักษณะการขนส่งหลายรูปแบบมาผสมผสานกัน ภายใต้ผู้ให้บริการขนส่งรายเดียว ซึ่งจะต้องรับผิดชอบตั้งแต่สินค้าต้นทางไปถึงผู้รับปลายทาง

2. การขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ มุ่งเน้นให้เกิดประสิทธิภาพด้านต้นทุน เมื่อเปรียบเทียบกับการขนส่งทางถนน โดยการขนส่งประเภทนี้จะให้ความสำคัญต่อประเภทการขนส่งหลัก ได้แก่ การขนส่งทางรถไฟ หรือการขนส่งทางน้ำ โดยจำกัดระยะทางในการขนส่งทางถนนให้น้อยที่สุด รวมถึงการใช้ในระยะทางสั้นๆ ในช่วงต้นทางหรือในช่วงการส่งมอบสินค้าปลายทาง

3. จะเป็นลักษณะของการขนส่ง ที่เรียกว่า Door to Door Delivery คือ การขนส่งจากประตูจนถึงประตู หรือการขนส่งจากต้นทางไปถึงผู้รับปลายทาง

4. รูปแบบของการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ

รูปแบบของการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบที่ใช้และเป็นที่ยอมรับในปัจจุบัน มีดังต่อไปนี้

1. ประเภท Sea-Air ซึ่งเป็นการใช้วิธีการขนส่งทางทะเลเชื่อมต่อกับวิธีการขนส่งทางอากาศ
2. ประเภท Rail/Road/Inland หรือ Waterway-Sea-Rail/Road/Inland
3. ประเภท Air-Truck ซึ่งเป็นการใช้การขนส่งทางรถบรรทุกสนับสนุนการขนส่งทางอากาศ
4. ประเภท Land Bridge ซึ่งเป็นการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบระหว่างประเทศที่ใช้รูปแบบการขนส่งทางบกเชื่อมกับการขนส่งทางทะเลเข้าด้วยกัน ในลักษณะ Sea-Land-Sea โดยนิยมใช้ตู้สินค้าบรรทุกของขนส่งต่อเนื่องข้ามทวีป โดยเชื่อมทะเลสองฟากแผ่นดินเข้าด้วยกันลักษณะคล้ายสะพานบก
5. ประเภท Mini Bridge ซึ่งการขนส่งลักษณะนี้คล้ายกับ Land Bridge แต่เป็นการเชื่อมการขนส่งแบบ Sea-Land เท่านั้น และโดยมากเป็นการเชื่อมระหว่างการขนส่งทางทะเลกับทางรถไฟ

5. ประโยชน์ของการพัฒนาการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ

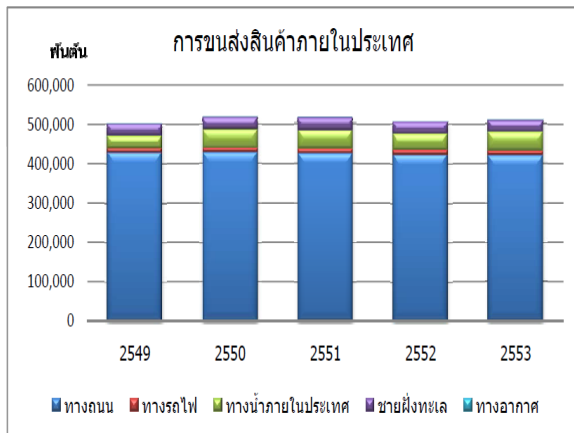
1. การมีผู้ประกอบการการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ (Multimodal Transport Operators: MTOs) ตั้งอยู่ในประเทศไทย จะทำให้ค่าระวางส่วนใหญ่อยู่ในประเทศ และลดดุลการค้าของประเทศ
2. การคำนวณเวลาและต้นทุนขนส่งทำได้ง่ายขึ้น เนื่องจากผู้ประกอบการสามารถควบคุมการขนส่งทั้งวงจรได้
3. การพัฒนาการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ จะช่วยอำนวยความสะดวกทางการค้าเนื่องจากขั้นตอนทางพิธีการศุลกากรจะลดน้อยลง และรัฐบาลยังสามารถใช้ประโยชน์จากการมีบริการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ
4. การขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบจะก่อให้เกิดการพัฒนาความรู้และประสบการณ์ให้กับบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถมากขึ้น รวมถึงมีการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ มากขึ้น
5. สามารถใช้ระบบการขนส่งที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้ โดยเฉพาะการขนส่งทางรถไฟ
6. เพิ่มความสะดวกและรวดเร็วในการขนส่งสินค้า

จะเห็นว่ารูปแบบหลักของการขนส่งสินค้าในระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทยจะพึ่งพาระบบการขนส่งทางถนนมากที่สุด ของปริมาณการขนส่งทั้งหมดของประเทศไทย (รองลงมาคือการขนส่งทางชายฝั่งทะเล และทางราง และสุดท้ายทางอากาศ ดังตารางที่ 1.3 นั้นเป็นเพราะโครงสร้างการขนส่งทางถนนมีความก้าวหน้า และมีเส้นทางเป็นเครือข่ายที่เชื่อมโยงถึงกัน ทำให้เอื้อต่อการใช้มากกว่าการขนส่งทางอื่นๆ แต่ในปัจจุบันการขนส่งทางถนนได้พบข้อจำกัดที่เห็นชัดขึ้น นั่นก็คือต้นทุนค่าน้ำมัน เป็นตัวผลักดันให้ผู้ประกอบการจะต้องดำเนินงาน

อย่างไรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดและมีต้นทุนต่ำที่สุดภายใต้สถานะของราคาน้ำมันที่มีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 3 การขนส่งสินค้าภายในประเทศปี 2549 - 2553 [2]

การขนส่งสินค้า	2549	2550	2551	2552	2553
ทางถนน	427,581	428,123	424,456	423,677	420,318
ทางรถไฟ	11,579	11,055	12,807	11,133	11,288
ทางน้ำภายในประเทศ	31,074	47,755	47,687	41,561	48,185
ชายฝั่งทะเล	29,981	30,749	29,936	29,311	29,004
ทางอากาศ	122	110	106	103	121
รวม	500,337	517,792	514,992	505,785	508,916

ภาพที่ 3 กราฟแสดงการขนส่งสินค้าภายในประเทศปี 2549 - 2553 [2]

เมื่อต้องการจะลดต้นทุนค่าขนส่งในการส่งออกแล้ว ทำให้การขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ หรือที่เราเรียกว่า Multimodal Transport จึงเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญในการส่งมอบสินค้าภายใต้หลักการจัดการ โลจิสติกส์ ที่มุ่งเน้นไปที่การเพิ่มประสิทธิภาพการของการส่งมอบ เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขัน เพราะการผสมผสานการ

ขนส่งสินค้าหลายรูปแบบมากกว่า 1 แบบ จะช่วยประหยัดต้นทุนได้ เช่น การขนส่งโดยรถ ต่อด้วยเรือ หรือขนส่งทางรางซึ่งปัจจุบันมีผู้นิยมใช้กันน้อยมาก จะสามารถประหยัดต้นทุนค่าน้ำมันได้มากกว่า 50-60% เมื่อเปรียบเทียบกับการส่งทางถนนเพียงอย่างเดียว ทำให้องค์กรที่เกี่ยวข้องต่างจะต้องหันมาให้ความสำคัญกับการขนส่งแบบ Multimodal Transport เป็นกลยุทธ์ที่สำคัญขององค์กร และประเทศ ซึ่งในปัจจุบันประเทศไทยมีการเชื่อมโครงสร้างพื้นฐาน โดยการก่อสร้างถนนและสะพานเข้าไปยังประเทศเพื่อนบ้าน ในภูมิภาคอาเซียนทำให้บทบาทของการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบจะเป็นกลไกผลักดันให้มีการกระจายสินค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งรูปแบบการขนส่งแบบ Multimodal Transport ในการขนส่งข้ามแดนอาจจะไม่จำเป็นต้องมีการเปลี่ยนโหมดประเภทขนส่ง เช่น จากรถบรรทุกไปสู่รถไฟ แต่อาจเป็นการขนส่งจากรถบรรทุกของประเทศไทยไปเป็นรถบรรทุกของประเทศเพื่อนบ้าน หรือเป็นการเปลี่ยนหัวลากที่ชายแดน ซึ่งยังคงผลให้ผู้ประกอบการรายแรกหรือที่เป็นคู่สัญญาจะต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายทั้งหลาย จนสินค้าได้ส่งมอบไปยังผู้รับ แต่ในการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบก็ยังมีข้อกำหนด

6. ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ต่อการพัฒนาระบบการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- ควรมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการขนส่งให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นทั้งทางถนนรถไฟ อากาศ เรือลำเลียง
- เส้นทางทางการขนส่งทางบกชำรุดทรุดโทรม

- ควรมีการพัฒนาจุดเชื่อของการขนส่ง ซึ่งได้แก่ท่าเรือ และ ICD ให้เพียงพอและมีประสิทธิภาพ การสื่อสารและโทรคมนาคม
 - ระบบรางรถไฟไม่ตอบสนองต่อความต้องการ
 - ปัญหาการเชื่อมโยงเส้นทาง ที่ส่วนใหญ่จะต้องลำเลียงเข้าสู่กรุงเทพก่อน
 - ปัญหาการจราจรติดขัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรุงเทพและปริมณฑล
 - เวลาในการเดินทางไม่สัมพันธ์กับการขนส่งทางอากาศ ทำให้การขนส่งสินค้า
- 2. กฎหมาย และระเบียบ
 - กฎหมายหลายฉบับยังคงเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบหรือการขนย้ายคอนเทนเนอร์ รวมถึงการกำหนดน้ำหนักบรรทุก
 - ระเบียบศุลกากรที่สามารถอนุญาต ให้มีการขนถ่ายลำจากทางรถไฟ ทางเรือ
- 3. การสนับสนุนผู้ดำเนินการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ
 - ขั้นตอนและวิธีการขนส่งสินค้ายังมีความยุ่งยาก
 - ผู้ดำเนินการขนส่งของไทยยังไม่มีเรือ เป็นของตนเอง
 - ยังขาดแคลนอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก (Facilities) และเครือข่ายการบริการ
 - ภาระทางภาษีที่ต้องจ่ายเพิ่มขึ้นนอกเหนือจากค่าระวาง
 - ยังขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ด้านขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ
- 4. การแลกเปลี่ยนข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์
 - การปรับปรุงกฎหมายเพื่อให้การใช้การแลกเปลี่ยนข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Data Interchange: EDI) ในทางการค้า การขนส่ง และการเงิน ให้ เป็นที่ยอมรับของทางผู้ดำเนินการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมศุลกากร บริษัท

การบินไทย จำกัด (มหาชน) การท่าเรือแห่งประเทศไทย และ กระทรวงพาณิชย์

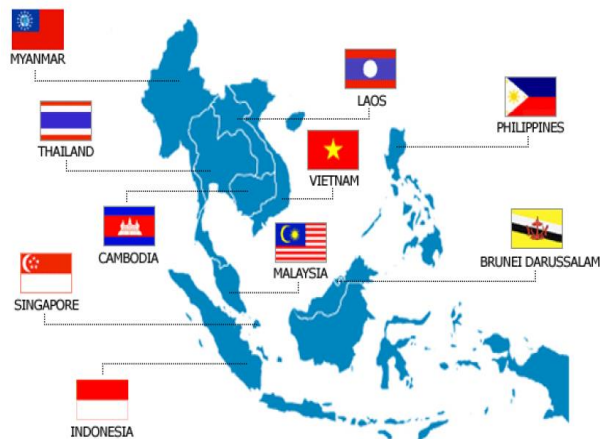
- กฎเกณฑ์ในการลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อรองรับการใช้งานระบบ EDI
- การพัฒนาระบบ EDI ให้สามารถเชื่อมต่อได้กับหน่วยงานของประเทศคู่ค้า

7. บทบาทของ Multimodal Transport กับการส่งออกของไทย

อย่างที่ทราบกันดีว่าการส่งออกสินค้าไทยโดยเฉพาะสินค้าเกษตรกรรม ไปขายยังต่างประเทศนับว่าเป็นเรื่องที่สำคัญเป็นอย่างยิ่งเพราะ GDP ของประเทศ 80% มาจากการส่งออกสินค้าและเป็นหนึ่งในแผนพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ เพราะที่ไม่เพียงแต่สร้างรายได้และนำเงินตราเข้าสู่ประเทศแล้วแต่สินค้าส่งออกยังเป็นตัวแทนในการประกาศให้ชาวโลกได้รู้จักชื่อเสียงของประเทศไทยอีกด้วย เพราะถึงแม้จะมีเรื่องของค่าเงินบาทและค่าน้ำมันเข้ามาเป็นตัวแปรในเรื่องการแบกรับต้นทุน แต่จากตัวเลขการส่งออกของในปีในปี 2554 สามารถส่งออกเป็นมูลค่าการส่งออกประมาณ 6,896,541.1 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 11.7 ลดลงจากปี 2553 ร้อยละ 7.2

ในกระบวนการค้าระหว่างประเทศนั้น มีเส้นทางการค้าที่ไกล ซึ่งการขนส่งเพียงรูปแบบเดียวไม่เหมาะสมและไม่ทำให้การขนส่งเกิดประสิทธิภาพได้ และปัจจัยสำคัญของการขนส่งสินค้าในระยะทางที่ไกล คือสินค้าถึงที่ทันเวลา ปริมาณที่ถูกต้อง คุณภาพที่ถูกต้อง ถูกสถานที่ และถึงมือผู้รับอย่างปลอดภัย อีกทั้งปัจจุบันการแข่งขันทางการค้าระหว่างประเทศมีสูง ซึ่งปัจจุบันเป็นแบบ Globalization หรือการค้าเสรีแบบไร้พรมแดน (Free Trade & Borderless) หรือข้อตกลงการค้าระดับภูมิภาคไม่ว่าจะเป็น AFTA , NAFTA , FTA มากมายอย่างนี้ การขนส่งในปัจจุบันจึงไม่สามารถแยกออกเป็นส่วนๆ ได้ แต่

การขนส่งควรจะเป็น Transport Network Facilities และด้วยสภาพเศรษฐกิจที่ชะลอตัว การขนส่งแบบ Multimodal Transport จะมีส่วนในการช่วยลดต้นทุนและเอื้ออำนวยต่อกระบวนการโลจิสติกส์ให้มีประสิทธิภาพ และทำให้ประเทศไทยมีศักยภาพในการแข่งขันในเวทีโลกได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ Multimodal Transport เป็นวิธีการขนส่งที่มีประสิทธิภาพ และสามารถตอบสนองจะตอบโจทย์การส่งมอบสินค้าภายใต้หลักการจัดการโลจิสติกส์ได้ดีที่สุดในตอนนี้ ขณะนี้ประเทศไทยและสมาชิกอาเซียน จะเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC) ซึ่งประกอบไปด้วย 10 ประเทศ จะกลายเป็นตลาดเดียวกัน (single market) เป็นเขตการค้าเสรีที่ภาษีเป็น 0% ในปี 2558 จะมีข้อตกลงร่วมกันว่าจะทำให้มีการเคลื่อนย้ายเสรี (free flow) ซึ่งประเทศไทยอาจเป็น HUB ศูนย์กลางกระจายสินค้าของภูมิภาคนี้ ซึ่งหน่วยงานภาครัฐจึงควรให้การสนับสนุน และเร่งพัฒนารูปแบบการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ Multimodal Transport ภายในประเทศเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC) โดยมี AFTA จะเป็นตัวกระตุ้นต่อการกระจายสินค้า ทั้งหมดนี้จะเห็นได้ว่าประเทศไทยอาจจะเป็นศูนย์กลางการกระจายสินค้าของภูมิภาคในอาเซียน

ภาพที่ 4 ประเทศที่เป็นสมาชิกประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

บทสรุป

การที่ประเทศไทยจะประสบความสำเร็จและเป็นผู้นำในเรื่องของการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบในภูมิภาคอาเซียน ทั้งระบบราง ถนน น้ำ และอากาศ ที่จะเอื้อประโยชน์ต่อเศรษฐกิจประเทศไทยนั้น หน่วยงานภาครัฐจะต้องมีการให้การสนับสนุนและให้การส่งเสริมให้ผู้ประกอบการทั้งภาคอุตสาหกรรม ผู้นำเข้า ผู้ส่งออก ผู้ประกอบการขนส่ง โดยเฉพาะ SMEs ได้มีความเข้าใจถึงผลกระทบ และการเตรียมตัวในเรื่องการปรับตัวขององค์กร ในแง่ของภาครัฐไม่ว่าจะเป็นกฎหมาย กฎระเบียบของทางราชการ โดยเฉพาะกรมศุลกากร จะต้องมีความสอดคล้องที่จะรองรับ พรบ.ขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ และภาครัฐจะต้องให้การส่งเสริมและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อให้เกิดรูปแบบการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ และส่งเสริมวิสาหกิจของคนไทยให้มีขีดความสามารถเพื่อที่จะสามารถแข่งขันในทั้งในระดับภูมิภาค และระดับโลกต่อไป

รายการอ้างอิง

- [1] ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม ข้อมูลการขนส่งสินค้าและผู้โดยสาร (2553). (ออนไลน์) สืบค้นจาก <http://www.mot.go.th/> (7 พ.ค. 2555).
- [2] สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร กระทรวงคมนาคม ข้อมูลระบบโครงสร้างต้นทุนการขนส่งและระบบโลจิสติกส์ (2550). (ออนไลน์) สืบค้นจาก www.otp.go.th/ (7 พ.ค. 2555).
- [3] การขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ Multimodal Transport. (ออนไลน์) สืบค้นจาก <http://www.logisticafe.com/> (7 พ.ค. 2555).
- [4] ฝ่ายวิจัยธุรกิจ (2555) ไทยกับ AEC ในยุคสมัยแห่งเอเชีย ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย. (ออนไลน์) สืบค้นจาก <http://www.dip.go.th/> (7 พ.ค. 2555).
- [5] นพัส อภิเจริญทรัพย์ (2553) เสียงจากผู้ประกอบการขนส่งไทยต้องการอะไรจากภาครัฐบาล. บัณฑิตวิทยาลัยการจัดการและนวัตกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- [6] ธนิต โสรัตน์ (2552) รองประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยประธานกรรมการ V-SERVE GROUP23 Multimodal Transport การขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ